

मुंबई विद्यापीठ

क.संलग्नता/आयसीसी/(२०२४-२५)/२८/२०२४

परिपत्रक:

विषय: महिला सुरक्षितता व शिष्यवृत्ती या विषयावर एक दिवसीय विभागस्तरीय कार्यशाळा आयोजन करणेबाबत....

संदर्भ: शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे
क.उशिसं/२०२४/महिला सुरक्षा/कार्यशाळा/प्रशा-३/४४४५
दिनांक ०१/०९/२४

उपरोक्त संदर्भित विषयान्वये मुंबई विद्यापीठाशी संलग्नीत सर्व शासकिय, अशासकिय, अनुदानित, विनाअनुदानित, कायम विनाअनुदानित पदव्युत्तर पदवी, पदवी महाविद्यालयांचे प्राचार्य, संस्थांचे संचालक यांना सदर परिपत्रकाद्वारे कळविण्यात येते की, विद्यापीठ अनुदान आयोग, नवी दिल्ली, केंद्र शासनाने प्रसिध्द मार्गदर्शक तत्वे आणि उक्त नमुद उपाययोजनांची प्रभावी अंमलबजावणी होण्याच्या अनुषंगाने राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठे, महाविद्यालये, शासकीय संस्था, मुलीचे वसतिगृहांमधील विद्यार्थीनींच्या शिक्षणाबरोबरच त्यांच्या सुरक्षेसाठी महिला कायद्याची ओळख व्हावी या दृष्टीने राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठामध्ये "महिला सुरक्षितता व शिष्यवृत्ती" या विषयावर दिनांक २०.०९.२०२४ रोजी एक दिवसीय कार्यशाळा आयोजित करण्याचे ठरले आहे. त्यानुसार महाविद्यालयातील मुख्य सभागृह/ऑडिटोरियम येथे दि. २०.०९.२०२४ रोजी सकाळी १०.०० वाजता सदरील कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात यावे.

तसेच सोबत जोडलेल्या वेळापत्रकानुसार सदरची कार्यशाळा आयोजित करावी. आवश्यकता भासल्यास आपल्या स्तरावरून वेळापत्रकात बदल करावेत. आयोजन दिनांकाच्या बाबतीत मात्र कोणताही बदल करू नये.

मुंबई विद्यापीठाशी संलग्नीत सर्व शासकिय, अशासकिय, अनुदानित, विनाअनुदानित, कायम विनाअनुदानित पदव्युत्तर पदवी, पदवी महाविद्यालयांचे प्राचार्य, संस्थांचे संचालक यांनी सदर बाबींची नोंद घ्यावी. व केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल संचालनालयास सादर करण्यात यावा.

मुंबई-४०० ०३२
१६ सप्टेंबर, २०२४

(डॉ. प्रसाद कारंडे)
कुलसचिव

प्रत:-

मुंबई विद्यापीठाशी संलग्नीत सर्व शासकिय, अशासकिय, अनुदानित, विनाअनुदानित, कायम विनाअनुदानित पदव्युत्तर पदवी, पदवी महाविद्यालयांचे प्राचार्य, संस्थांचे संचालक यांना.

प्रत माहिती व योग्य त्या कार्यवाहीकरिता खाली:-

१. कुलगुरूंचे कार्यकारी सचिव, मुंबई विद्यापीठ, फोर्ट, मुंबई- ४०० ०३२
२. स्वीय सहाय्यक, प्र-कुलगुरू, मुंबई विद्यापीठ, फोर्ट, मुंबई- ४०० ०३२
३. स्वीय सहाय्यक, कुलसचिव, मुंबई विद्यापीठ, फोर्ट, मुंबई- ४०० ०३२

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य,
४१२ ई, बहिरट पाटील चौक, मॉडेल कॉलनी, शिवाजीनगर, पुणे ४११०१६

File No. ०२०-२६१२२११९ Web : www.dhepune.gov.in

Email : prash.dhepune@nic.in

क्र.उशिसं/२०२४/महिला सुरक्षा/कार्यशाळा/प्रशा-३/ ४४४५

दिनांक १.२०२४

11 SEP 2024

प्रति,

सर्व विभागीय सहसंचालक (उच्च शिक्षण)

विषय- महिला सुरक्षितता व शिष्यवृत्ती या विषयावर एक दिवसीय विभागस्तरीय कार्यशाळा आयोजन करणेबाबत.

उपरोक्त विषयाबाबत कळविणेत येते की, विद्यापीठ अनुदान आयोग, नवी दिल्ली, केंद्र शासनाचे प्रसिध्द मार्गदर्शक तत्वे आणि उक्त नमुद उपाययोजनांची प्रभावी अंमलबजावणी होण्याच्या अनुषंगाने राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठे, महाविद्यालये, शासकीय संस्था, मुलींचे वसतिगृहांमधील विद्यार्थ्यांनीच्या शिक्षणाबरोबरच त्यांच्या सुरक्षेसाठी महिला कायद्याची ओळख व्हावी या दृष्टीने राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठांमध्ये "महिला सुरक्षितता व शिष्यवृत्ती" या विषयावर दि.२०.९.२०२४ रोजी एक दिवसीय कार्यशाळा आयोजित करण्याचे ठरले आहे. त्यानुसार आपले विभागातील विद्यापीठातील मुख्य सभागृह/सिनेट हॉल/ऑडिटोरीयम येथे दि.२०.९.२०२४ रोजी सकाळी १०.०० वाजता सदरील कार्यशाळेचे आयोजन करणेत यावे.

उपरोक्त प्रमाणे पुणे विभागातील मुख्य कार्यशाळेचे आयोजन हे प्रस्तुत दिनांकास सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे येथे होत असून कार्यशाळेस अध्यक्ष म्हणून ना.श्री.चंद्रकांतदादा पाटील मा.मंत्री, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, महाराष्ट्र राज्य आणि श्री.विकासचंद्र रस्तोगी, मा.प्रधान सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, महाराष्ट्र राज्य यांची प्रमुख उपस्थिती असणार आहे.

विभागस्तरावरील कार्यशाळा आपल्या विभागाच्या विद्यापीठाच्या मा.कुलगुरुंच्या अध्यक्षतेखाली आयोजित करण्यात यावी व या कार्यशाळेस संबंधित जिल्ह्याचे मा.जिल्हाधिकारी, मा.पोलीस आयुक्त/मा.पोलीस अधिक्षक, प्रख्यात कायदेतज्ज्ञ व गैर सरकारी सेवाभावी संस्था प्रतिनिधी यांना निमंत्रित करावे. सोबत जोडणेत आलेल्या कार्यक्रम पत्रिकेनुसार आपण सर्व निमंत्रितांसोबत प्रत्यक्ष संपर्क साधून तसेच कार्यशाळेच्या मूळ संकल्पनेशी संबंधित खालील विषयांवर व्याख्याने आयोजित करावीत व कार्यशाळेचे संपूर्ण नियोजन आपले स्तरावरून करावे.

१.विशाखा मार्गदर्शक तत्त्वे

२.कामाच्या ठिकाणी महिला लैंगिक छळ प्रतिबंध कायदा २०१३

३.विदयापीठ अनुदान आयोग,नवी दिल्ली २ मे २०१६ ची मार्गदर्शक तत्त्वे

४.विदयापीठ अनुदान आयोग,नवी दिल्ली यांचे महिला सुरक्षेसंदर्भात केलेल्या शिफारशी

५.महिला वसतिगृहांसाठी सुरक्षा व सुरक्षा उपाययोजना

सदर कार्यशाळेस आपले अधिनस्त संबंधित विदयापीठाच्या परिक्षेत्रातील संलग्नित सर्व महाविद्यालयातील (शासकीय/अशासकीय) प्राचार्य यांना उपस्थित राहणेबाबत आपल्या स्तरावरून तसेच विदयापीठामार्फत कळविण्यात यावे.

तसेच सोबतच्या प्रारूप वेळापत्रकानुसार सदरची कार्यशाळा आयोजित करावी.आवश्यकता भासल्यास आपल्या स्तरावरून वेळापत्रकात बदल करावेत.आयोजन दिनांकाच्या बाबतीत मात्र कोणताही बदल करू नये.

महिला आणि विद्यार्थीनींची सुरक्षिततेबाबत सदरस्थितीत अस्तित्वात असलेले कायदे यासमवेत शैक्षणिक संस्था/महाविद्यालये/ विदयापीठे/मुलींचे वसतिगृहे इ.ठिकाणी तसेच आसपासच्या परिसरामध्ये मुलींच्या सुरक्षिततेच्या दृष्टीकोनातून प्रत्यक्षपणे राबविण्याच्या विविध उपाययोजनांची प्रभावी अंमलबजावणी करणेबाबत तात्काळ कार्यवाही करणेकरिता आपले कार्याक्षेत्रातील सर्व शासकीय/अशासकीय महाविद्यालये/संस्था/विदयापीठ/मुलींचे वसतिगृहे यांना सूचना देण्यात याव्यात व केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल संचालनालयास सादर करणेत यावा.

(डॉ.शैलेंद्र देवळाणकर)
प्र.शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१

प्रत- मा.प्रधान सचिव,उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग,मंत्रालय विस्तार भवन,मुंबई ३२ यांना माहितीस्तव सविनय सादर.

प्रत:- कुलसचिव,सर्व अकृषी विदयापीठे

/- यांना सूचित करणेत येते की,आपण संबंधित सहसंचालक,उच्च शिक्षण यांचेशी समन्वय साधून कार्यशाळा आयोजनाची तयारी करावी व सदरील कार्यशाळेचे आयोजनाबाबत प्रसार माध्यमांना आवश्यक ती प्रसिध्दी देणेत यावी.

विद्यापीठाचा
लोगो

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
आणि

.....विद्यापीठ

यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित

“ महिला सुरक्षितता व शिष्यवृत्ती ”

या विषयावर एक दिवसीय विभागस्तरीय कार्यशाळा

अध्यक्ष
मा. कुलगुरु

.....विद्यापीठ

प्रमुख पाहुणे
मा. जिल्हाधिकारी
संबंधित उच्च शिक्षण विभागाचे मुख्यालय

प्रमुख उपस्थिती
मा. पोलिस आयुक्त
संबंधित उच्च शिक्षण विभागाचे मुख्यालय

डॉ.
सहसंचालक, उच्च शिक्षण
..... विभाग,

कार्यक्रमाचे ठिकाण:

संबंधित विद्यापीठातील मुख्य सभागृह/ सिनेट हॉल/ ऑडीटोरीयम
दिनांक: २०.०९.२०२४ वेळ सकाळी: १०.०० वा.

आपले विनित

डॉ.
कुलसचिव,

डॉ. शैलेंद्र देवळानकर,
शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण महाराष्ट्र राज्य, पुणे

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र शासन आणि विद्यापीठ
यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित

“ महिला सुरक्षितता व शिष्यवृत्ती ”

या विषयावर एक दिवसीय विभागस्तरीय कार्यशाळा

कार्यक्रमाचे ठिकाण:

संबंधित विद्यापीठातील मुख्य सभागृह/सिनेट हॉल/ऑडीटोरियम

दिनांक: २०.०९.२०२४

वेळ सकाळी: १०.०० वाजता

कार्यक्रम पत्रिका

स. ०९.०० ते १०.००	आगमन, नोंदणी, चहा व नाश्ता	
स. १०.०० ते ११.००	सत्र पहिले : कार्यक्रमाचे उदघाटन	
	मान्यवरांचे कार्यक्रमस्थळी आगमन व राज्यगीत	
	मान्यवरांच्या हस्ते दिप प्रज्वलन	
	मान्यवरांचे स्वागत	
	प्रमुख वक्त्यांचे स्वागत	
	प्रस्ताविक	
	मान्यवरांचे मार्गदर्शनपर मनोगत	
	उदघाटन व मा. अध्यक्षांचे मार्गदर्शनपर भाषण	
आभारप्रदर्शन		
सत्र दुसरे:		
निमंत्रित वक्त्यांचे मार्गदर्शनपर व्याख्यान		
	व्याख्यानाचा विषय	निमंत्रित वक्ते
स. ११.०० ते ११.३०		मा.बुलबुल
स. ११.३० ते १२.००		मा. जिल्हाधिकारी
दु. १२.०० ते १२.३०		मा. पोलिस आयुक्त / मा. जिल्हा पोलिस अधीक्षक
दु. १२.३० ते ०१.००		प्रख्यात वक्ते
दु. ०१.०० ते ०२.००	भोजन	
दु. ०२.०० ते ०२.३०		गैरसरकारी सेवाभावी संस्था प्रतिनिधी
दु. ०२.३० ते ०३.३०		राजर्षी शाहू शिष्यवृत्ती
दु. ०३.३० ते ०४.००		आभार प्रदर्शन, राष्ट्रगीताने कार्यक्रमाची सांगता
दु. ०४.००		चहापान

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,

“महिला सुरक्षितता व शिष्यवृत्ती”

या विषयावर एकदिवसीय विभागस्तरीय कार्यशाळा
दि. २०.०९.२०२४

कामाच्या ठिकाणी महिला आणि विद्यार्थ्यांनीची सुरक्षितता सुनिश्चित करणे ही शासन, प्रशासन व समाजाची सामुहिक जबाबदारी असून त्यांच्या सुरक्षेचा मुद्दा अत्यंत महत्त्वपूर्ण आहे. महिला आणि विद्यार्थ्यांनीची सुरक्षितता शैक्षणिक संस्था, महाविद्यालये / विद्यापीठे विद्या मुलींची वसतिगृहे तसेच कामाच्या ठिकाणी अथवा शैक्षणिक परीसरामध्ये लैंगिक छळ, लिंग आधारित हिंसा आणि भेदभाव इ. प्रकारच्या अनुचित घटना घडू नये याकरीता महाराष्ट्र शासनातर्फे विविध उपाययोजना राबविण्यात येत आहेत.

अलीकडील काळात घडलेल्या काही अनुचित घटनांमुळे विद्यार्थ्यांनी आणि महिलांच्या सुरक्षेचा प्रश्न ऐरणीवर आला आहे. महिला/विद्यार्थ्यांनीची सुरक्षा सर्वतोपरी असल्याने याबाबत सद्यस्थितीत अस्तित्वात असलेल्या उपाययोजनाची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करणे तसेच काही नवीन उपाययोजना लागू करण्याबाबत शासनस्तरावरून गंभीर दखल घेण्यात येत आहे.

शैक्षणिक संस्था/महाविद्यालये/विद्यापीठे/मुलींची वसतिगृहे इ. ठिकाणी तसेच आसपासच्या परीसरामध्ये मुलींच्या सुरक्षिततेत वाढ करणे, छळवणूक अथवा हिंसाचाराच्या घटना घडू नये या करीता अनुकूल वातावरण निर्मिती करणे, शिक्षण आणि विविध कार्यक्रमांद्वारे, समुपदेशन सत्रांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांनी व महिलांमध्ये जागरूकता निर्माण करणे इ. सुरक्षा उपाययोजनांसंदर्भात शासन स्तरावरून वेळोवेळी सूचना तथा आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत.

उच्च शैक्षणिक संस्थांमध्ये कामाच्या ठिकाणी महिला आणि विद्यार्थ्यांनीची सुरक्षितता याबाबत विद्यापीठ अनुदान आयोग, नवी दिल्ली तसेच भारत सरकार तर्फे खाली नमूद मार्गदर्शक तत्वे व सूचना वेळोवेळी जारी करण्यात आल्या आहेत.

- Vishakha Guidelines against Sexual Harassment at Workplace (Guidelines and Norms laid down by the Hon'ble Supreme Court in Vishakha and Others Vs. State of Rajasthan and others (JT1997(7) SC384.
- The Sexual Harassment of Women at Workplace (PREVENTION, PROHIBITION and REDRESSAL) Act, 2013.
- UGC (Prevention, prohibition, and redressal of sexual harassment of women employees and students in higher educational institutions) Regulations, 2015 dated 2nd May 2016.
- UGC Guidelines on Safety of Students on and off campus of Higher Educational Institutions.
- UGC Guidelines on Basic Facilities and Amenities for safe secure environment for women and Women Cell (For Sensitization, Policy Implementation, Monitoring and Grievance Redressal) in Higher Educational Institutions.

उक्त मार्गदर्शक तत्वे व सूचना तसेच महिला आणि विद्यार्थीनींची सुरक्षिततेबाबत सद्यस्थितीत अस्तित्वात असलेले कायदे यासमवेत शैक्षणिक संस्था / महाविद्यालये / विद्यापीठे/ मुलीची वसतिगृहे इ. ठिकाणी तसेच आसपासच्या परिसरामध्ये मुलीच्या सुरक्षिततेच्या दृष्टीकोनातून प्रत्यक्षपणे राबविण्याच्या विविध उपाययोजनांची प्रभावी अंमलबजावणी करणे आवश्यक आहे.

१. भौतिक सुरक्षा उपाय:
२. सुरक्षिततेच्या दृष्टीने निगराणी:
३. आपत्कालीन तयारी:
४. प्रथमोपचार:
५. अभ्यागत व्यवस्थापन:
६. आरोग्य आणि सुरक्षितता उपाय:
७. सुरक्षा उपकरणे
८. कायदेशीर अनुपालन

विद्यापीठ अनुदान आयोग, नवी दिल्ली, वैद्य शासनाचे प्रसिध्द केलेली मार्गदर्शक तत्वे आणि उक्त नमूद उपाययोजनांची प्रभावी अंमलबजावणी होण्याच्या अनुषंगाने राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठे, महाविद्यालये, शासकीय संस्था, मुलीचे वसतिगृहामधील विद्यार्थीनींच्या शिक्षणाबरोबरच त्यांच्या सुरक्षिततेसाठी महिला कायदांची ओळख व्हावी या दृष्टीने राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठांमध्ये “महिला सुरक्षितता व शिष्यवृत्ती” या विषयावर दि. २० सप्टेंबर २०२४ रोजी त्या त्या विभागाच्या विद्यापीठातील मुख्य समगृहात एक दिवसीय विभागस्तरीय कार्यशाळा आयोजित करण्यात येत आहे.

पुणे विभागाची कार्यशाळा सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे येथे ना. श्री. चंद्रकांतदादा पाटील, मा. मंत्री उच्च व तंत्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य यांच्या अध्यक्षतेखाली आयोजित करण्यात येत असून या कार्यशाळेस मा. कुलगुरु सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे, प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित राहणार आहेत.

सदरची कार्यशाळा संबंधित विद्यापीठाच्या कुलगुरूंच्या अध्यक्षतेखाली आयोजित करण्यात येत असून या कार्यशाळेस संबंधित जिल्ह्याचे मा. जिल्हाधिकारी, मा. पोलिस आयुक्त/ मा. पोलिस अधीक्षक, प्रख्यात कायदेतज्ज्ञ व गैर सरकारी सेवाभावी संस्था प्रतिनिधी यांनाही निमंत्रित करण्यात येत आहे. संबंधित विभागाचे सहसंचालक हे सर्व निमंत्रितांसमवेत प्रत्यक्ष संपर्क साधून तसेच कार्यशाळेच्या मूळ संकल्पनेशी संबंधित व्याख्यानाचा विषय ठरवतील व कार्यशाळेचे संपूर्ण नियोजन करतील.

या कार्यशाळेचे सर्वस्वी समन्वयन संबंधित विभागाचे सहसंचालक(उच्च शिक्षण) हे करणार असून सदरील कार्यशाळेस त्या त्या विद्यापीठाच्या परिक्षेत्रातील संलग्नित महाविद्यालयांचे प्राचार्यांना उपस्थित राहणेबाबत संबंधित विभागाचे सहसंचालक(उच्च शिक्षण)/संबंधित विद्यापीठामार्फत कळविण्यात येणार आहे.

कार्यशाळेत खालील विषयांवर व्याख्यान आयोजित करण्यात येतील.

- विशाखा मार्गदर्शकतत्वे
- कामाच्या ठिकाणी महिला लैंगिकछळ प्रतिबंध कायदा २०१३
- विद्यापीठ अनुदान आयोग, नवी दिल्ली २ मे २०१६ ची मार्गदर्शकतत्वे